

Rapport

**Olycka med segelflygplanet SE-UNG
i Fivlered, O län, den 7/8 2007**
SHK Dnr L-18/07

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.segelflyget.se

2008-10-24

L-18/07

Luftfartsstyrelsen

601 73 NORRKÖPING

Rapport

Svenska Segelflygförbundet har undersökt en olycka som inträffade den 7/8 2007, i Fivlered, O län, med ett segelflygplan med registreringsbeteckningen SE-UNG.

Henrik Svensson

Segelflyginspektör

Mattias Johansson

Flygsäkerhetsman

Rapport

Rapporten färdigställd 2008-10-24

<i>Luftfartyg: registrering, typ</i>	SE-UNG, LS 8a
<i>Klass, luftvärdighet</i>	Normal, gällande luftvärdighetsbevis
<i>Ägare/innehavare</i>	Commonline AB
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2007-08-07, kl. 16.00 i dagsljus
<i>Plats</i>	Fivlered, O län, (pos 5756.5N 1338.0E; 240 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Segelflygtävling (DM)
<i>Väder</i>	Vind 133 grader/ 10 km/h, god sikt, 2/8 cumulus, 1300 meter, temp 25°C
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Omfattande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Föraren:</i>	
<i>Kön, ålder, certifikat</i>	Man, 30 år, giltigt S-certifikat
<i>Total flygtid</i>	305 timmar, varav 125 timmar på typen
<i>Flygtid senaste 90 dagarna</i>	29 timmar, varav 15 timmar på typen
<i>Antal landningar senaste 90 dagarna</i>	39 landningar, varav 9 landningar på typen

Svenska Segelflygförbundet underrättades den 7/8 2007 om att en olycka med ett segelflygplan med registreringsbeteckningen SE-UNG inträffat i Fivlered, Falköpings Kommun, O län, samma dag kl.16.00.

Statens haverikommission har beslutat att olyckan ska utredas enligt lagen om undersökning av olyckor och har överlätit åt Svenska segelflygförbundet att utföra undersökningen.

Olyckan har undersökts av Segelflygförbundet som företrätts av Henrik Svensson, segelflyginspektör och Mattias Johansson, flygsäkerhetsman.

Händelseförlopp m.m.

Föraren deltog i en regional segelflygtävling, distrikts mästerskap i segelflygning västra regionen. Tävligen startade i Alingsås och första brytpunkten var Fivlered kyrka. Flygningen genomfördes i torrtermik med höjder upp till 1300 meter. Föraren kom fram till brytpunkten på en höjd av 680 meter och fortsatte sedan österut för att söka termik, dock fann föraren inget stig, men fick höra på flygradion från medtävlade att det fanns svag termik över brytpunkten. Föraren flög då tillbaka mot brytpunkten och anslöt i en termikblåsa något lägre än några andra segelflygplan som var med i tävlingen. Föraren fick inte kontakt med termiken och valde då att avbryta sin flygning och påbörjade planering för en utelandning. Föraren valde ett fält som han något tidigare sett vid sin brytpunktpassage och flög mot fältet. Han kunde även svänga ett extra varv för att titta närmare på fältet innan han gick ut på ett landningsvarv. Föraren har uppgett att han på kort final upplevde lite medvind, varvid han ökade flygfarten. Efter passage av en skogsridå innan fältet togs full luftbroms ut och nosen sänktes för att snabbt kunna minska höjden. Föraren upplevde vid det här laget att fältet var för kort för en normal landning. Sättningen genomfördes i hög fart och upplevdes av föraren som något hård. Föraren insåg att det inte gick att få

stopp innan fältgränsen, varvid en groundloop ansattes. Detta medförde att flygplanet girade 180 grader, med resultatet att bakkroppen gick av. Stabilisatorn fick även skador och huvglaset krossades. Föraren fick inga fysiska skador. Senare uppmättes utlandningsfältet till en längd av 250 meter.

Bild 1 SE-UNG efter olyckan, sett i landningsriktningen

Bild 2 Loggerdata vid landningen (GPS)

Bild 3 Inflygning över träddrå

Utlåtande

Föraren avbröt sin flygning för utelandning på ett fält som han bedömde var landningsbart. Det var en slagen vall som i den nordöstra delen hade masker i form av en skogsridå. Föraren valde att landa över skogsridån och lyckades därmed inte sätta flygplanet i början av fältet. Då sättningen skedde mitt på fältet i hög fart, så fanns helt enkelt inte tillräcklig fältyta kvar för den utrullning som behövs för att få stopp på flygplanet. För att inte rulla ut i stenar som fanns i fältändan, valde föraren att lägga ner vänstra vingen för att svänga med flygplanet, varvid en groundloop uppstod.

Att landa över hinder som träd, medför att första delen av fältytan inte kan nyttjas, varvid sättningspunkten normalt hamnar långt in på ett sådant fält. Kombination av hög landningsfart och ett kort fält medför då små marginaler för en säker landning.

Olyckan orsakades av att föraren missbedömde landningen på ett kort utelandningsfält, bidragande var att landningen skedde över en skogsridå.

Förslag till åtgärder

Inga